

๔๖๒๐๒๒๐๑ : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : เวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้/วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้

ปิยะนารถ โกคามาศ : การศึกษาเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศศ.ดร.มณีนี ปิ่น พรหมสุทธิรักษ์. ๒๖๖ หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้ ๓ ส่วน คือ เวสสันดรชาดกฉบับทักษิณคดีศึกษา เวสสันดรชาดกฉบับนายจาบ และมหาราชคำฉันท์ เพื่อศึกษาเนื้อหาและคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ตลอดจนสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเรื่อง เนื้อหาของวิทยานิพนธ์แบ่งเป็น ๖ บท คือ บทที่ ๑ เป็นบทนำแสดงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ตลอดจนความมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย บทที่ ๒ ศึกษาประวัติความเป็นมาของเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้ทั้ง ๓ ส่วน บทที่ ๓ ศึกษาเปรียบเทียบเนื้อเรื่องเวสสันดรฉบับท้องถิ่นภาคใต้กับนิบาตชาดก บทที่ ๔ ศึกษาวรรณศิลป์ในเรื่องเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้ บทที่ ๕ ศึกษาสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้ บทที่ ๖ เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่าเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่องของเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้ทั้ง ๓ ส่วน เหมือนกับนิบาตชาดก แต่ก็มีกลวิธีในการปรับเปลี่ยนเนื้อหา ๖ วิธี คือ การเพิ่มเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง การตัดเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง การเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง การเพิ่มรายละเอียดของเนื้อเรื่อง การตัดรายละเอียดของเนื้อเรื่อง การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของเนื้อเรื่อง และการเพิ่มรายละเอียดเป็นกลวิธีที่พบมากที่สุด

ด้านวรรณศิลป์ ศึกษาเฉพาะด้านการใช้ภาษา พบว่ามีการใช้คำภาษานามและสำนวนอ้อม ค้อม การซ้ำคำ การซ้อนคำ การเล่นคำพ้องรูปพ้องเสียง นามาวลี การเล่นคำลักษณะกลบท กลวิธีทางเสียง อุปมา อุปลักษ์ณ์ บุคคลวิดิและอดิพจน์ โวหารดำเนินเรื่องได้แก่การบรรยายและการพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า แม้จะเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นแต่วรรณกรรมเรื่องเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้ทั้ง ๓ ส่วนยังมีการรับเอาขนบการแต่งจากวรรณคดีราชสำนักด้วย

ด้านสังคมในเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้พบว่า ภาคใต้มีชนหลากหลายเชื้อชาติ ผู้คนมีความเคารพผู้ปกครองและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น และผูกพันกับธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรมแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต ประเพณีความเป็นอยู่ ความเชื่อเนื่องด้วยศาสนา และค่านิยมที่สำคัญคือยกย่องผู้มีความรู้ วัฒนธรรมที่ปรากฏเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่น วัฒนธรรมของชาวต่างชาติ และวัฒนธรรมของราชสำนัก ที่นำมาผสมผสานกันอย่างกลมกลืน ทำให้เวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นภาคใต้เป็นแหล่งข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ที่สำคัญ

46202201 : MAJOR : THAI

KEY WORD : THE SOUTHERN VERSIONS OF VESSANTARAJATAKA / SOUTHERN

LOCAL LITERATURE

PIYANART POKAMAS : THE STUDY OF THE SOUTHERN VERSIONS OF

VESSANTARAJATAKA. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.MANEEPIN PHROMSUTHIRAK ,

Ph.D. 266 pp.

The purpose of the thesis is the study of the content, literary aesthetics and local culture extant in the three versions of the southern Vessantarajataka.

This study is divided into six chapters. Chapter one is the introduction mentioning the purpose and the scope of the study. Chapter two is background history of the southern Vessantarajataka. Chapter three is the comparison between the southern Vessantarajataka with Vessantarajataka in the Jataka Commentary. Chapter four is the study of writing art and artistic use of language. Chapter five deals with the social and culture extant in the southern Vessantarajataka. Chapter six is the conclusion and suggestion.

The study reveals that the content and the sequence of the southern Vessantarajataka is mostly similar to the Vessantarajataka in the Jataka Commentary; only the details are different. The methods used in the southern versions are the addition, omission, and change of some events and details of the story.

For writing art, The devices found are the use of epithet, periphrasis, reduplicated words, synonymous compounds, homonyms, catalogue verse, harmonious in sound, simile, metaphor, personification, hyperbole, description, and narration. The writing art in the southern versions of Vessantarajataka show that they are influenced by the writing conventions of the royal court.

The society study shows that people from various countries lived and traded in the southern land, the rulers were highly respected, and kind-hearted was a prominent characteristic. The culture study shows the way of life, custom and tradition, together with religious beliefs and values. The extant culture in the versions represents the mixture of the local, foreign, and the royal court culture. The Southern versions of Vessantarajataka can be regarded as an important source of local culture.